

Nr. 11. September 2008

Høringer: Udlændingeloven, terrorlister, udvisning og udlevering af oplysninger i asylsager - Forældreansvar - Beneficiær i Hillerød

88. Menneskerettigheder - Varetægtsfængsling - Risiko for overgreb i Turkmenistan - Udlevering - Domstolsprøvelse - Russisk sag

89. Besøgskontrol hævet

90. Varetægtsfængsling - Kæremål - Omskæring - Frist for indlæg

91. Dokumentfalsk - Udvisning - EU-borgere

92. Torturhæleri ? - Beviser - Terrorsag

93. Forsvarerbeskikkelse - Afbeskikkelse - Påstandsdokumenter

94. Dokumentfalsk - Udvisning undladt - EU-borgere

95. Røveri - Kombinationsdom og samfundstjeneste - Medvirken - Udvisning, betinget eller frifindelse herfor

96. Beviser - Politifolk som vidner - Politirapporter, udlevering heraf til anklagerens vidner - Ungdomshuset

97. Bindende påtalebegrænsning - Frister - Anke, afvisning

98. Våbenloven - Betinget straf - EU-borgere - Hurtig retsforfølgning - Udvisning undladt

Ministeriet for Flygtninge,
Indvandrere og Integration

MEDEDELELSER

LANDSFORENINGEN AF BESKIKKEDE ADVOKATER

Amagertorv 11, 3.
1160 København K, Telefon 3315 0102
Telefax 3314 1933

11. september 2008

Vedr.: J.nr. 2007/4000-97. Høring over udkast til lov om ændring af udlændingeloven (Udelukkelse, afvisning m.v. af udlændinge opført på EU's og FN's sanktionslister, videregivelse af oplysninger til anklagemyndigheden m.v., udvisning efter dom for tilskyndelse til offentlig billigelse af terrorrelaterede forbrydelser, gennemførelse af SIS II-forordningen m.v.).

Med skrivelse af 28. august 2008 har ministeriet anmodet om svar vedr. ovennævnte med frist senest den 11. september 2008.

Landsforeningen må meget beklage, at ministeriet har fastsat en så kort høringsfrist som sket, uden at der tilsyneladende foreligger en saglig begrundelse herfor. Dele af lovudkastet hviler på anbefalinger fra en arbejdsgruppe, der den 3. november 2005 afgav rapport, og der har som bekendt i mellemtiden været adskillige ændringer af udlændingeloven, hvorfor hastværket nu i det lovforberedende arbejde er uforståeligt.

Mange af de høringsinstanser, som høres over sådanne lovudkast, er kollegiale organer, hvor det er vigtigt, at der gives en rimelig høringsfrist.

Nedennævnte besvarelse vil - henset til den korte frist - kun beskæftige sig med udvalgte dele af lovudkastet

Terrorlister

Lovudkastet drejer sig bl.a. om forskellige restriktioner over for udlændinge, der er optaget på EU's og FN's terrorlister. Retssikkerheden omkring optagelsen på listerne og muligheden for at blive slettet herfra er som bekendt ikke særlig betryggende. Vedr. FN er der en kort omtale i lovudkastets bemærkningerne side 13. Så kort, at det må antages at dække over et væsentligt problem.

Med hensyn til EU henleder Landsforeningens bestyrelse ministeriets opmærksomhed på den nylig afsagte dom fra EF-domstolens Storkammer af 3/9 2008. Uden at gå i detaljer viser dommen, at der også mangler retssikkerhed omkring optagelse og sletning fra EU's terrorlister. Det hedder således i præmis 323-324:

"I denne henseende må det fastslås, at selv om det nu er muligt for enhver person eller enhed at henvende sig direkte til sanktionskomitéen ved at indgive en anmodning om at blive slettet af den konsoliderede liste til et såkaldt "focal point", er proceduren for denne komité fortsat i det væsentlige af diplomatisk og mellemstatslig karakter,

eftersom de berørte personer eller enheder ikke har nogen reel mulighed for at forsvare deres rettigheder, og nævnte komité træffer sine beslutninger ved konsensus, idet hvert enkelt medlem har vetoret.

Det fremgår i denne henseende af sanktionskomitéens retningslinjer, som senest ændret den 12. februar 2007, at en ansøger, der har indgivet en anmodning om at blive slettet af listen, på ingen måde selv kan gøre sine rettigheder gældende under proceduren for sanktionskomitéen eller lade sig repræsentere i dette øjemed, idet alene regeringen i den stat, hvor han bor eller er statsborger, har adgang til eventuelt at indgive bemærkninger vedrørende denne anmodning."

Rådet havde på intet tidspunkt meddelt klagerne de omstændigheder, der skulle lægges dem til last.

Landsforeningens bestyrelse kan under hensyn til den manglende retssikkerhed ikke anbefale, at der indføres de foreslåede restriktioner knyttet til optagelse på terrorlister, og vil anbefale ministeriet nærmere at analysere den pågældende EU-dom.

Udvisning - Fravigelse af "trappetige-modellen"

Der gælder i forvejen en lang række undtagelser fra den generelle proportionalitetsregel om, at jo længere en udlænding har opholdt sig lovligt i landet, jo strengere skal straffen være for at give mulighed for udvisning.

Der er ikke i bemærkningerne redegjort for, hvor ofte man de senere år har anvendt straffelovens § 136 om tilskyndelse til forbrydelser eller offentlig billigelse af terrorrelaterede forbrydelser. Man leder også forgæves efter, hvad strafniveauet i givet fald har været i konkrete sager.

Det foreslåede kan være i strid med både EU-reglerne og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, hvis man vil til at udvise for udtalelser, der påtales af mere ordensmæssige grunde, og som kun medfører en kortere betinget eller ubetinget frihedsstraf.

Landsforeningens bestyrelse kan ikke på det foreliggende grundlag anbefale det foreslåede.

Udhulning af tavshedspligt i asylsager

I lovudkastet har man efter SAIS's ønsker åbnet mulighed for, at anklagemyndigheden kan anmode udlændingemyndigheden ikke alene om navne og nærmere oplys-

ninger om krigsforbrydere og andre grove lovovertrædere, men nu også om mulige ofre og vidner til forbrydelser.

Anklagemyndigheden skal kunne benytte adgangen til videregivelse af oplysningerne til at imødekomme en anmodning fra udenlandsk politi eller anklagemyndighed om retshjælp til en igangværende efterforskning i udlandet.

Det er, henset til en betryggende behandling af asylsager, meget kritisabelt, at man fortsætter med at udvande den tavshedspligt, der gælder i asylsager. Det kan føre til, at den asylsøgende bliver endnu mere tilbageholdende med at afgive fortrolige oplysninger.

Specielt kan det virke skræmmende, at man nu fremover skal vejlede folk om, at deres fortrolige oplysninger kan videregives, ikke alene hvis de selv har gjort noget galt, men også hvis de er offer for andres overgreb eller vidner i forbindelse hermed, samt at oplysningerne kan videregives til udenlandske myndigheder.

Landsforeningens bestyrelse kan ikke anbefale det foreslåede.

På bestyrelsens vegne
Elsebeth Rasmussen

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Strafferetskontoret

Amagertorv 11
23. september 2008

Vedr.: Sagsnr. 2008-702-0109. Høring over udtalelse om forældreansvar afgivet af Kommissionen vedrørende ungdomskriminalitet.

Justitsministeriet har med skrivelse af 15. september 2008 anmodet om Landsforeningens bemærkninger til ovennævnte udtalelse.

Materialet har været udsendt til bestyrelsen, der bemærker, at man i det hele kan tiltræde de synspunkter, der fra et betydeligt mindretal i udvalget er gengivet fra side 76 i udtalelsen, og hvor man advarer mod en ordning med hæftelsesansvar for forældre, selv om der knyttes en beløbsmæssig begrænsning til ansvaret.

På bestyrelsens vegne
Elsebeth Rasmussen

Justitsministeriet
Civil- og Politiafdelingen

Amagertorv 11
23. september 2008

Vedr.: Sagsnr. 2008-443-0045. Beneficier i Hillerød.

Med skrivelse af 8. september 2008 har Justitsministeriet anmodet om en udtalelse om, hvorvidt der skal slås to stillinger som beneficeret advokat op i anledning af, at en af kredsens advokater er afgået ved døden.

Landsforeningen har forespurgt de lokale forsvarere, der oplyser, at man finder det nuværende antal passende. Såfremt Justitsministeriet finder anledning til at imødekomme ønsket om udvidelse af kredsen, har foreningen ikke bemærkninger til det ansøgte, idet den henleder opmærksomheden på reglerne om alders- og kønsfordeling.

På bestyrelsens vegne
Elsebeth Rasmussen

Landsforeningens Meddelelse 88/2008

Menneskerettigheder - Varetægtsfængsling - Risiko for overgreb i Turkmenistan - Udlevering - Domstolsprøvelse - Russisk sag

Menneskerettighedskonventionens art. 3 og 5

Diplomatiske eller andre "garantier" mod overgreb i forbindelse med udlevering har ingen værdi, hvis det pågældende lands omdømme efter objektive informationer be styrker, at der er reel risiko for overgreb, og der ikke er mulighed for at monitorere en overholdelse af aftalen. En udlevering ville krænke art. 3. Domstolsprøvelse af frihedsberøvelse med henblik på udlevering skal for at overholde kravene i art. 5 hvile på et lovgrundlag, og klageren må ikke blot være en kasterbold mellem forskellige instanser, der afviser at behandle materien.

Klageren R var under disse konditioner tilbageholdt 1 år og 18 dage, før en domstol omsider løslod ham. Krænkelse af art. 3 og 5 og erstatning.

Ryabikin mod Rusland, App nr. 8320/04, 19/6 2008

Klageren Ryabikin, herefter R, tilhørte det etnisk russiske mindretal i Turkmenistan. Efter at han have anmeldt myndighedspersoner for forsøg på afpresning og korrupsion, kom han selv under efterforskning. Ud over trusler fra de personer, han havde anmeldt, blev han tilsagt til afhøringer 25 gange. Til sidst frygtede han for sit og familiens liv og flyttede efter forudgående tilladelse fra de russiske myndigheder til Rusland i 2001.

Han fik ikke asyl, idet de russiske myndigheder rådede ham til, at han med sin opholdstilladelse i stedet søgte om russisk statsborgerskab. Da der ikke skete noget trods hans henvendelser, søgte han i 2003 om asyl og fik afslag i oktober samme år med den begrundelse, at han ikke opfyldte betingelserne, og at han højst sandsynligt var flygtet for at undgå retsforfølgning. Han havde været eftersøgt af hjemlandets myndigheder siden 2001. Han kunne indbringe afslaget for domstolene og skulle ellers forlade Rusland.

R indbragte sagen, og et retsmøde den 2. februar 2004 førte til, at dommeren sendte en retsanmodning til Turkmenistan for at få oplyst nærmere om R's vidneudsagn mod de korrupte embedsmænd. Sagen blev udsat nogle gange, og i mellemtiden rykkede R for svar på sin ansøgning fra 2000 om russisk statsborgerskab. I forbindelse hermed blev ansøger tilsagt til paspolitiet, hvor han den 25. februar 2004 blev anholdt med henvisning til en straffesag i hjemlandet.

Anklagemyndigheden udstedte en arrestordre med henvisning til en eftersøgning i 2001 fra Turkmenistan, hvor R bl.a. var sigtet for underslæb af 139.000 US \$. To dage efter blev han fremstillet i distriktsdomstolen, repræsenteret af en advokat. Retten fængslede ham med henblik på udlevering. Han appellerede og henviste bl.a. til, at hans klage over afslag på asyl verserede for ankeinstansen, ligesom han henviste til sin verserende ansøgning om russisk statsborgerskab. Han gjorde gældende, at frihedsberøvelsen var ulovlig, da arrestordren var ugyldig.

I begyndelsen af marts gjorde R opmærksom på, at hans advokat A ikke havde fået aktindsigt. A påklagede det samme kort efter over for distriktsdomstolen, der skulle tage stilling til hjemlandets arrestordre. Svaret herfra lød, at hun kunne få aktindsigt den 11/3 2004, og at retsmødet ville blive udsat til den 12/3.

I mellemtiden havde UNHCR gjort opmærksom på, at R's asylansøgning verserede for distriktsdomstolen, og at det kunne være i strid med flygtningekonventionen at udlevere R. Menneskerettighedsdomstolen anmodede ligeledes de russiske myndigheder om opsættende virkning med hensyn til udlevering.

Den 12/3 2004 stadfæstede ankeinstansen i overværelse af A frihedsberøvelsen. R havde været eftersøgt siden 2004 (skulle have været 2001) på begæring af hjemlandets anklagemyndighed. Der var ingen arrestordre fra en domstol i hjemlandet, men den russiske domstol havde samme kompetence på anklagemyndighedens begæring. Der blev ikke sat nogen tidsfrist på frihedsberøvelsen.

I den følgende tid modtog de russiske myndigheder dels en egentlig udleveringsbegæring, dels en "garanti" fra hjemlandets rigsadvokat gående ud på, at R kun ville blive retsforfulgt for de forbrydelser, som han havde begået, groft underslæb, og at han ikke ville blive og aldrig havde været udsat for forfølgelse af politiske, religiøse eller etniske grunde.

I august 2004 stadfæstede distriktsretten R's afslag på asyl. Dette blev stadfæstet af ankeinstansen i november 2004. R havde ikke iflg. retten anført noget specifikt vedr.

politisk, religiøs eller etnisk forfølgelse. Kun den strafferetlige efterforskning, og han havde brugt ansøgningen om asyl for at undgå strafforfølgning.

I mellemtiden anmodede den russiske anklagemyndighed om genoptagelse af afgørelsen i marts 2004 om frihedsberøvelse, idet R ikke havde fået mulighed for at overvære retsmødet. I oktober 2004 blev der afholdt retsmøde på ny, hvor distriktsretten, mens R deltog pr. videoforbindelse, stadfæstede frihedsberøvelsen.

R og hans advokat A havde ikke ligget på den lade side i mellemtiden. Der havde været talrige henvendelser både til anklagemyndigheden og domstole i flere instanser, hvor det blev gjort gældende, at frihedsberøvelsen var ulovlig, subsidiært at der kun kunne være givet en frist på 2 måneder.

Sagen blev sendt frem og tilbage mellem forskellige domstole uden prøvelse, idet de forskellige domstole afviste at have kompetence til at prøve materien, og at man ikke kunne appellere mod en henvisning. Andre begrundelser for ikke at behandle frihedsberøvelsen var, at der ikke verserede en straffesag i Rusland, og der var ikke jurisdiktionskompetence for de russiske domstole. Ansøgeren blev også en kastebold mellem civile og kriminelle afdelinger af domstolene. Også klager til anklagemyndigheden blev forsøgt ved flere lejligheder. Her henviste man til, at frihedsberøvelsen var lovlig og godkendt af domstolene.

I mellemtiden blev ansøgers helbred forringet. Fængslet underrettede i februar 2005 advokaten om, at R led af hjertesygdom og arytmi, han var i medicinsk behandling herfor. Hospitalsindlæggelse var ikke påkrævet.

Omsider i marts 2005 indvilligede distriktsretten i at behandle klagen over den fortsatte frihedsberøvelse - også under hensyn til helbredsforringelsen. Anklagemyndigheden oplyste, at der fortsat ikke var nogen afgørelse om udlevering, men frihedsberøvelsen var lovlig.

Den 14/3 2005 blev der afholdt et offentligt retsmøde, hvor R og A var til stede. R blev løsladt bl.a. med henvisning til, at der fortsat ikke forelå en afgørelse om udlevering. Der blev henvist både til den russiske retsplejelov og forfatning samt EMK art. 5.

Anklagemyndigheden kærede, men afgørelsen blev stadfæstet den 14/4 2005.

Da Menneskerettighedsdomstolen i september 2005 ophævede henstillingen om opsættende virkning med hensyn til udlevering, levede R i stadig frygt for, at denne

ville blive effektueret. Rent faktisk var der nedsat spærrekort, da R ikke turde henvende sig personligt til myndighederne.

Menneskerettighedsdomstolen gennemgår fra side 10 i dommen forholdene i Turkmenistan, som har pådraget sig international opmærksomhed, bl.a. fra FN og Europa-parlamentet. Fra side 11 gennemgås national russisk ret. Den indledende varetægts-fængsling kan ikke udstrækkes over 2 måneder. På begæring kan den forlænges til 6 måneder og på begæring af statsadvokat til henholdsvis 12 og 18 måneder.

Udleveringer besluttet af anklagemyndigheden kan på begæring forelægges for retten inden 10 dage. Klageren og hans advokat har ret til at være til stede. Der kan ikke ske udlevering af russiske statsborgere eller flygtninge med asylstatus.

Hvis en udenlandsk ret har afsagt arrestordre, behøver frihedsberøvelsen ikke at blive forelagt de russiske domstole, men frihedsberøvelsen kan ikke overstige den normale frist for frihedsberøvelse for de pågældende forbrydelser i Rusland.

Det følger af Minsk Konventionen fra 1993 bl.a., at frihedsberøvede skal løslades, hvis der ikke inden 40 dage kommer en udleveringsbegæring.

Vedr. art. 3

R gjorde gældende, at de russiske myndigheder ved at beslutte at udlevere ham til Turkmenistan krænkede art. 3 om forbud mod tortur og nedværdigende behandling eller straf. Den russiske stat bestred, at der var risiko herfor, og henviste bl.a. til, at R's asylansøgning var blevet afslået. R's familie var forblevet i hjemlandet. Endelig henviste de til den ovenfor nævnte "garanti" fra hjemlandets anklagemyndighed.

Menneskerettighedsdomstolen henviser til tidligere afgørelser fra side 13 i dommen, bl.a. *Saadi mod Italien* (Lf.Medd. 26/2008).

I nærværende sag blev der ikke truffet afgørelse om udlevering, men parterne bestred ikke, at R fortsat levede med trussel om en sådan udlevering, hvorfor der skulle træffes en afgørelse i forhold til art. 3.

Der forelå oplysninger fra en række objektive kilder om mishandling og tortur. Der var ingen mulighed for at overvåge, hvad der skete i fængslerne, og familierne havde ikke mulighed for at følge de indsatte skæbne.

"Garantien" var ikke blevet fremlagt i Menneskerettighedsdomstolen, men da de turkmeniske myndigheder konsekvent nægtede internationale observatører adgang til lan-

det, ville der ikke være mulighed for at kontrollere overholdelsen. Diplomatiske garantier er ikke i sig selv tilstrækkelige til at beskytte mod risiko for overgreb, når pålidelige kilder rapporterer overgreb benyttet af eller tolereret af myndighederne i strid med EMK, jfr. *Saadi mod Italien*.

De russiske myndigheder havde ikke forholdt sig til en mulig krænkelse af art. 3, idet man alene havde forholdt sig til, om R ville blive forfulgt i flygtningekonventionens forstand.

Henset til ansøgers etnicitet og sigtelserne mod ham ville han næsten med sikkerhed blive frihedsberøvet og løbe en stor risiko for at tilbringe år i fængsel, hvilket på baggrund af oplysningerne om fængsler, manglende kontakt med omverdenen og den sårbare situation for etniske minoriteter ville udgøre en reel risiko for behandling i strid med EMK art. 3, hvorfor en udlevering ville være en krænkelse heraf.

Vedr. art. 5

R gjorde gældende, at frihedsberøvelsen med henblik på udlevering havde været ulovlig, jfr. art. 5, stk. 1 f, dels fordi man ikke havde overholdt reglerne, dels fordi sagen ikke havde været fremmet behørigt og derfor arbitrær. Den russiske stat henholdt sig til, at frihedsberøvelsen var blevet godkendt af domstolene. R havde selv været med til at trække sagen i langdrag med sin åbenbart grundløse ansøgning om asyl og efterfølgende appeller til domstolene. Dertil kom, at R på grund af Menneskerettighedsdomstolens henstilling ikke kunne udleveres mellem marts 2004 og september 2005.

Menneskerettighedsdomstolen fastslår, at det er særligt nødvendigt, at legalitetsprincippet er overholdt i forbindelse med frihedsberøvelse.

For så vidt angår frihedsberøvelse med henblik på udlevering, er dette fastslået i *Nasrullojev mod Rusland* (Lf.Medd. 45/2008).

De russiske regler var hverken præcise eller forudsigelige og lå under det legalitetsprincip, der kræves efter konventionen. Under hele R's tilbageholdelse var de retshåndhævende myndigheder ude af stand til at henvise til den myndighed, der var ansvarlig for hans tilbageholdelse, eller at henvise til retsgrundlaget og fastsætte tidsgrænserne. Bl.a. havde rigsadvokaten i maj 2004 svaret R's advokat, at "spørgsmålet om forlængelse af frihedsberøvelse for en person, der afventer udlevering, er ikke reguleret i loven".

Domstolene havde henvist til anklagemyndigheden eller henvist til at føre sagen i den civile retsplejes former, ligesom de havde henvist til andre distriktsretter. I forbindelse med løsladelsen i marts 2005 havde retten fastslået, at der ikke i lovgivningen fandtes regler om forlængelse af frihedsberøvelse med henblik på udlevering, der kunne finde anvendelse på R's situation.

Ligesom i *Nasrullojev* var R ikke beskyttet mod arbitrære afgørelser. Hertil kom, at frihedsberøvelse kun bør ske, så længe udleveringssagen behandles. Fremmes sagen ikke behørigt, vil frihedsberøvelsen ikke være berettiget (se bl.a. *Chahal mod Storbritannien*, 1996). R havde været frihedsberøvet 25/2 2004 - 14/3 2005. Det meste af tiden var afgørelsen udskudt. Det forhold, at Menneskerettighedsdomstolen selv havde anmodet om opsættende virkning, var ikke nogen undskyldning for ikke at afgøre R's retlige status. Hertil kom, at man ikke tog relevant stilling til R's anbringender efter art. 3. Der var derfor tale om en krænkelse af art. 5, stk. 1 f.

Der var imidlertid også tale om en krænkelse af art. 5, stk. 4, om domstolsprøvelse af frihedsberøvelsens lovlighed. Myndighederne havde gennem længere tid undgået at tage stilling til lovligheden mellem marts 2004 og marts 2005. Det var den samme distriktsret, der omsider løslod R, der undervejs gentagne gange havde undslået sig fra at påkende spørgsmålet.

Erstatning og sagsomkostninger

R havde ikke bedt om noget specifikt beløb. Domstolen tilkendte 15.000 Euro i tortgodtgørelse.

Advokat A fremlagde sin timeopgørelse, og domstolen skar heri, selv om sagen havde været temmelig kompliceret. A fik tillagt 9.000 Euro med fradrag af 701 Euro, der var givet i fri proces fra Europarådet.

- oo0oo -

Sagen adskiller sig fra Lf.Medd. 50/2008, *Garabayev mod Rusland*, hvor G faktisk blev udleveret til Turkmenistan, men hvor den efterfølgende frihedsberøvelse i Rusland uden legalitetskontrol "kun" var på 6 uger.

Besøgskontrol ophævet

Retsplejelovens § 771

T, der siden maj 2008 havde været varetægtsfængslet i en narkosag, fik ophævet besøgskontrollen for kæresten og et 5-årig fællesbarn forud for domsforhandlingen, da det ene vidne var afhørt indenretligt i forbindelse med grundlovsforhøret, og det andet vidne var en politimand.

Københavns Byret SS 1-14289/2008, 24/7 2008

Kendelsen gengives i sin helhed:

"Anklageren har nedlagt påstand om, at besøgskontrol vedrørende T's kæreste K samt deres fælles barn B, der er 5 år gammel, fastholdes.

Advokat A har nedlagt påstand om, at kontrollen ophæves.

Tiltalte forklarede, at han ikke har set B under sin varetægtsfængsling på grund af de kontrollerede besøg.

Tiltalte blev varetægtsfængslet den 15. maj 2008 sigtet for overtrædelse af straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt. i medfør af retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 3. Der er berammet hovedforhandling til den 21. august 2008. Under hovedforhandlingen skal der afgives forklaring af to vidner. Det ene vidne er politiassistent. Det andet vidne har afgivet forklaring i grundlovsforhøret. Dette vidnes sag forventes afsluttet med et bødeforelæg, der er sendt ud.

Under hensyn til, at vidnet V har afgivet forklaring indenretligt, finder retten ikke tilstrækkeligt grundlag for at opretholde besøgskontrollen vedrørende T's kæreste K samt deres fælles barn B, hvorefter den ophæves i dette omfang, jf. retsplejelovens § 771.

T h i b e s t e m m e s :

Besøgskontrollen vedrørende K samt dennes og tiltaltes fælles barn B ophæves."

Varetægtsfængsling - Kæremål - Omskæring - Frist for indlæg

Retsplejelovens § 792 d, straffelovens § 245 a

Et forældrepar blev den 12/6 2008 sigtet efter straffelovens § 245 a for at have medvirket til, at to døtre blev omskåret, og for at have planlagt, at en tredje datter skulle udsættes for samme indgreb i Afrika. De blev begge varetægtsfængslet. Ved fristforlængelsen den 20/6 2008 forlængede byretten fristen med 4 uger. Fristen blev igen forlænget den 18/7 2008, hvor begge kærede til landsretten. Landsretten stadfæstede den 25/7 2008 uden at afvente forsvarerens indlæg.

Sagen blev imidlertid genoptaget. Nu ville anklagemyndigheden også have en fængsling med henvisning til retshåndhævelsesarrest. Landsretten stadfæstede på ny byrettens kendelse, men afviste anklagemyndighedens modkære, da denne ikke var fremkommet inden kærefristens udløb.

ØL 3. afd. kære nr. S-2327-08, 12/8 2008

Der henvises vedr. sagens forhistorie til ovennævnte resumé.

Der citeres af forsvarerens fax fremsendt den 26/7 2008:

"Fredag den 18. ds. modtog mit kontor - efter at jeg havde forladt det for at tage på ferie - en fax fra ØL, hvorefter min begæring om mundtlig forhandling af kæremålet om fortsat fængsling af ovennævnte blev afvist. Sagen blev udsat til torsdag den 24. ds. på mine yderligere bemærkninger til kæremålet.

Jeg blev først bekendt hermed den efterfølgende dag, da jeg som nævnt var rejst på ferie. Mandag den 21. ds. ringede jeg til ØL på det på faxforsiden angivne telefonnr., jfr. vedlagte kopi. Jeg talte under overværelse af min kone med rettens sekretær. Jeg forklarede, at jeg grundet ferie bortrejse ikke kunne overholde den nævnte frist og bad om udsættelse til tirsdag den 29. ds. Jeg fik at vide at det var i orden, medmindre jeg hørte nærmere. Jeg afleverede mit mobiltelefonnummer i fald der var behov for at kontakte mig. Det samme nr. var i øvrigt angivet i mit kæreskrift med begæring om mundtlig behandling, hvor det tillige var angivet, at jeg kunne kontaktes direkte herpå, da kontoret havde ferielukket.

Jeg er ikke efterfølgende blevet kontaktet og antog derfor at jeg havde frist til tirsdag den 29. ds. til at fremkomme med mine bemærkninger.

På vej hjem fra ferie fredag den 25. ds. fremgik det imidlertid af radioavisen, at ØL havde stadfæstet byrettens kendelse.

Da jeg ikke kan tro andet, end at der må være tale om en fejl fra radioavisens side, skal jeg bede om at blive kontaktet snarest muligt på min mobil (...nr. ...), så jeg kan blive oplyst om sagens status."

Forsvareren afgav pr. fax et indlæg af 29/7 2008, hvor han yderligere anførte:

".... På baggrund af det anførte ligger det fast, at jeg eksplicit har givet udtryk for at ville fremsætte yderligere bemærkninger, at jeg havde en berettiget forventning om at få mulighed herfor, idet jeg aftalte med en medarbejder i Østre Landsret, at fristen for bemærkninger blev udsat, samt at landsretten - selvom man havde mit mobilnummer - ikke kontaktede mig, hvilket ville være naturligt forinden en afgørelse blev truffet.

Mine klienter er derfor med urette frataget muligheden for kontradiktion i forhold til den påkærede kendelse, hvor jeg i øvrigt først modtog udskriften den 28. ds.

Jeg vil gerne hertil tilføje, at det er landsrettens ansvar, såfremt en aftale med en advokat ikke kommunikerer videre til rette vedkommende. Min aftale om udsættelse af fristen blev overværet af min kone - hun var drønirriteret over, at jeg ikke kunne slippe arbejdet - og er således vidnefast."

Det fremgik af landsrettens sagsomslag, at forsvareren som anført havde talt med en ansat i landsretten, der meddelte den ønskede udsættelse med fremsendelse af kæreskriftet.

Statsadvokaten var under hensyn hertil indforstået med, at kæremålet blev genoptaget, og der meddeltes forsvareren en ganske kort frist til fremsendelse af kæreskrift.

Herefter besluttede landsretten (4. afd.) den 8/8 2008 at genoptage kæremålet.

Kæremålet om fortsat varetægtsfængsling efter RPL § 762, stk. 1, nr. 2 og nr. 3, frem til den 15/8 2008 blev behandlet den 12/8 2008. Resten er citat af retsbogen:

"Landsretten afsagde kendelse i sagen den 25. juli 2008. Ved beslutning af 8. august 2008 genoptog landsretten behandlingen af sagen.

Den beskikkede forsvarer har indgivet kæreskrift af 8. august og anklagemyndigheden har indgivet kæresvarskrift af 11. august 2008.

Anklagemyndigheden har i sit svarskrift nedlagt påstand om, at fængsling tillige sker i medfør af retsplejelovens § 762, stk. 2, nr. 1. Da anklagemyndigheden ikke har kæret byrettens kendelse inden kærefristens udløb, afvises anklagemyndighedens selvstændige påstand.

Af de grunde, der er anført af byretten, og idet det af forsvareren anførte ikke kan føre til andet resultat

b e s t e m m e s:

Byrettens kendelse stadfæstes."

Landsforeningens Meddelelse 91/2008

Dokumentfalsk - Udvisning - EU-borgere

Straffelovens § 171, udlændingelovens § 2

En ungarsk mand betalte to mindre indkøb i lufthavnen med et falsk kreditkort, men blev opdaget, da han forsøgte at købe to ure til en samlet værdi af 82.810 kr. Fængsel i 3 måneder og udvisning.

Københavns Byret SS 2-15941/2008, 13/8 2008

T på 35 år fra Ungarn var under en tilståelsessag tiltalt for 3 forhold af dokumentfalsk og bedrageri, alle begået den 3/7 2008 i lufthavnen, henholdsvis kl. 09.45, 15.47 og 15.50.

- 1) Indkøb i Fine Food 200 kr. med falsk MasterCard.
- 2) Indkøb i Tax-Free 465 kr. med samme falske MasterCard. Begge steder underskrevet kvitteringen med falsk navn.
- 3) Dokumentfalsk og forsøg på bedrageri ved i en urforretning at have brugt samme falske MasterCard til betaling af to ure til en samlet værdi af 82.810 kr., hvilket forehavende mislykkedes, idet ekspedienten tog kontakt til PBS og politiet.

Der var påstand om fængselsstraf og udvisning. To falske kreditkort, herunder det i forholdene ovenfor anvendte, blev påstået konfiskeret.

T protesterede mod udvisning. Han var ikke tidligere straffet.

Udlændingesservice oplyste bl.a.:

"... at tiltalte ikke har lovligt ophold i Danmark i udvisningsbestemmelsernes forstand, og at der ikke er forhold omhandlet i udlændingelovens § 26, der taler imod udvisning. Udlændingesservice har bemærket, at den ikke har taget stilling til, om EU-reglerne er til hinder for udvisning."

Straffen blev udmålt til fængsel i 3 måneder. Retten lagde vægt på, at der var tale om 3 forhold. Kortene blev konfiskeret.

"Påstanden om udvisning tages i medfør af de påberåbte bestemmelser til følge som nedenfor bestemt, idet udlændingelovens § 26 ikke findes til hinder herfor, og da omstændighederne ved tiltaltes kriminalitet findes at være af en sådan karakter, at den indebærer en aktuel og tilstrækkelig alvorlig trussel mod grundlæggende samfundshensyn som gør, at udvisning af tiltalte er berettiget uanset, at han er EU-borger. Da det må lægges til grund, at tiltalte ikke har haft lovligt ophold i Danmark i mere end de sidste 6 måneder, meddeles indrejseforbudet i medfør af udlændingelovens § 32, stk. 3, for 5 år."

- oo0oo -

Se tillige Lf.Medd. 94/2008, der kommer til et andet resultat.

Landsforeningens Meddelelse 92/2008

Torturhæleri? - Beviser - Terrorsag

Retsplejelovens § 841

Under en ankesag om økonomisk støtte til FARC og PFLP, der førte til domfældelse i landsretten, ville anklageren fremlægge nogle colombianske domme. Forsvarerne protesterede, idet beviserne i dommene måtte antages at være opnået ved hjælp af tortur. Landsretten gav forsvarerne medhold.

ØL 14. afd. a.s. S-343-08, 4/9 2008

I en sag med 7 personer, der var tiltalt for at yde økonomisk støtte til organisationer, som efter anklagemyndighedens opfattelse var terrororganisationer, protesterede forsvarerne mod, at der blev dokumenteret nogle colombianske domme. Resten er citat af retsbogen:

"Advokat A redegjorde nærmere for protesten og oplæste herunder et 5 sider langt notat med overskriften "Den danske anklagemyndighed fremlægger "tortur-beviser". Notat til T-shirt sagen 02.09.2008" samt henviste til en samtidig udleveret materiale-samling om beviser opnået ved tortur.

Advokat B tilsluttede sig advokat A's protest.

Anklagemyndigheden meddelte, at man vil fremkomme med sine bemærkninger her-til under retsmødet i morgen.

Sagen udsat til fortsat hovedforhandling den 4. september 2008 kl. 09.30.

.....

År 2008 den 4. september.

....

Anklageren fremkom med sine bemærkninger til forsvarets protest mod dokumentation af domme i går og fastholdt sit ønske om at dokumentere de nævnte domme. Hun oplyste, at den første dom, som forsvaret henviser til, ikke har været fremlagt i hverken by- eller landsret. Vedrørende den anden dom, der rettelig er en forundersøgelse, vil anklagemyndigheden ikke dokumentere forklaringer afgivet af de personer, om hvilke forsvaret har oplyst, at forklaringerne er afgivet under tortur eller trusler herom.

Anklageren dokumenterede herunder dele af Justitsministeriets svar på "Spørgsmål nr. 330 af 7. februar 2008" og "spørgsmål 264 af 29. januar 2008" fra Folketingets Retsudvalg.

Advokat A fastholdt sin protest og redegjorde nærmere herfor.

Advokat B tilsluttede sig advokat A's bemærkninger.

Efter votering afsagdes sålydende

k e n d e l s e:

Det domsmateriale, anklagemyndigheden ønsker at dokumentere under hovedforhandlingen, har til formål at godtgøre, at FARC i hvert fald som en del af sine aktiviteter udfører terroraktioner, og materialet skal derfor anvendes som bevis mod de tiltalte under straffesagen.

De påberåbte rapporter fra en række forskellige internationale organisationer indeholder oplysninger om, at colombianske myndigheder i vidt omfang gør brug af tortur.

Anklagemyndigheden har for en doms vedkommende udtalt, at den ikke indgår i dokumentationen, hvorfor dommen ikke er fremlagt, ligesom anklagemyndigheden i relation til en forundersøgelse vil begrænse dokumentationen i lyset af forsvarernes protest.

På det foreliggende grundlag finder landsretten ikke at kunne se bort fra, at der i det omhandlede domsmateriale kan forekomme eksempler på, at de oplysninger, der ønskes anvendt som bevis under straffesagen, er opnået under anvendelse af tortur. Derfor

b e s t e m m e s:

Forsvarernes protest mod, at anklagemyndigheden dokumenterer fra domme og forundersøgelse af 19. juli 2004 fra Colombia, tages til følge."

Landsforeningens Meddelelse 93/2008

Forsvarerbeskikkelse - Afbeskikkelse - Påstandsdokumenter

RPL § 733 og § 878

I en nævningesag afholdtes der forberedende retsmøde bl.a. med henblik på at beramme sagen, der omfattede 7 tiltalte, og hvor man påregnede at anvende 13 retsdage. Byretten kunne tilbyde en række dage i oktober, november og december 2008. En af advokaterne var optaget de fleste af de foreslåede dage. Herefter berammede retten uden hensyn til den pågældende advokat. Afgørelsen er ikke påkæret, se nedenfor hvorfor.

Retten pålagde anklageren at forelægge sagen og fremsende en skriftlig forelæggelse til retten (på diskette). Retten anmodede såvel forsvarerne som anklageren om, at der blev indgivet påstandsdokumenter i forbindelse med procedurens start.

Retten i Roskilde S 9-3773/2008, 27/8 2008

Ved et berammelsesmøde i en sag med 7 tiltalte, der havde været varetægtsfængslet op mod 1 år, tilbød retten en række dage/uger i oktober, november og december 2008.

"Det kunne konstateres, at det ikke var muligt at beramme sagen før marts 2009, navnlig på grund af, at advokat A var optaget på de fleste af de foreslåede dage.

Anklageren fremsatte begæring om, at der sker ombeskikkelse af advokat A for at fremme sagen, da denne ikke har mulighed for at give møde resten af 2008.

Retten berammede sagen uden hensyn til advokat A."

Sagen blev herefter berammet over 13 retsdage fra 27/10 - 16/12 2008.

Advokat A's repræsentant protesterede mod sagens berammelse. Retten tilkendegav, at den afventede et indlæg fra A, inden retten traf afgørelse om eventuel ombeskikkelse.

Der blev herefter truffet aftale om indenretligt forhør vedr. to af de tiltalte, herunder A's klient, således at disse eventuelt kunne blive udskilt af sagen. Retsmødet ville finde sted den 10/10 2008.

Resten er citat af retsbogen:

"Dommeren anmodede om, at anklageren til hovedforhandlingen forelægger sagen, jf. retsplejelovens § 861, stk. 3, og at anklageren i medfør af retsplejelovens § 850 fremsender en skriftlig forelæggelse til retten. Dommeren anmodede om også at få forelæggelsen på diskette.

Dommeren fastsatte frist herfor til den 10. oktober 2008.

Forsvarernes eventuelle bemærkninger skal være retten og anklageren i hænde senest den 20. oktober 2008.

Anklageren oplyste, at der er afsat en ½ dag til forelæggelse af sagen.

Dommeren anmodede såvel forsvarerne som anklageren om, at der indgives "påstandsdokumenter", jf. retsplejelovens § 878, stk. 2, hvilke skal indleveres i forbindelse med procedurens start."

Resten drejede sig om den praktiske afvikling af retsmøderne.

Advokat A oplyser, at sagen for hans klients vedkommende forventes afgjort som tilståelsessag den 9/10 2008. Han havde i øvrigt først tilstrækkelig ledige dage i dagbogen fra januar 2009.

Landsforeningens Meddelelse 94/2008

Dokumentfalsk - Udvisning undladt - EU-borgere

Straffelovens § 171, udlændingelovens § 2

Tre engelske statsborgere havde solgt falske billetter til Roskilde-festivalen for ikke under 11.000 kr. De blev idømt fængsel i 30 dage, men ikke udvist.

Københavns Byret SS 4-14477/2008, 16/7 2008

Tre englændere i alderen 22-25 år var under en tilståelsessag tiltalt for dokumentfalsk og bedrageri, ved den 3. juli 2008 i perioden før kl. 16.00 på Københavns Hovedbanegård, København V, svigagtigt og for at skuffe i et retsforhold, at have solgt et ukendt antal falske billetter til Roskilde Festivalen for ikke under 11.000 kr. i alt, hvorved de udnyttede den vildfarelse hos køberne, at billetterne var ægte, hvorved køberne blev påført et tab.

Der var påstand om straf og udvisning.

De tiltalte protesterede ikke mod udvisningspåstanden. Ingen af dem var tidligere straffet i Danmark.

Retten idømte dem fængsel i 30 dage, men tilføjede vedr. udvisning:

"Vedrørende spørgsmålet om udvisning bemærkes, at de tiltalte alle er engelske statsborgere. Det følger af udlændingelovens § 2, stk. 3, sammenholdt med EU-reglerne og EF-domstolens praksis, at udvisning af en EU-statsborger kun er berettiget, såfremt den pågældendes tilstedeværelse eller adfærd udgør en virkelig og tilstrækkelig alvorlig trussel mod grundlæggende samfundshensyn.

Efter beskaffenheden af den begåede lovovertrædelse sammenholdt med oplysningerne om de tiltaltes personlige forhold og omstændighederne i øvrigt findes det ikke foreneligt med EU-reglerne, at nogen af de tiltalte udvises med indrejseforbud, hvorfor anklagemyndighedens påstand om udvisning ikke tages til følge."

Tre tiloversblevne falske billetter blev konfiskeret.

Røveri - Kombinationsdom og samfundstjeneste - Medvirken - Udvisning, betinget eller frifindelse herfor

Straffelovens § 23, § 58, § 64 og § 288, udlændingelovens § 24b og § 26

To 20-årige røvere havde sammen med 2 andre planlagt og fingeret et røveri mod den enes arbejdsplads, et supermarked. A blev som hovedmanden idømt fængsel i 1 år og 3 måneder og betinget udvist. C, der havde ageret røver og været med til at holde en kniv op mod A's hals, blev straffet med fængsel i 9 måneder, heraf 6 måneder betinget af samfundstjeneste i 80 timer. C blev frifundet for udvisning. De øvrige, mod hvem der ikke var påstand om udvisning, fik kombinationsdomme eller rent betingede domme.

Københavns Byret SS 4-14041/2008, 5/9 2008

4 personer, A-D i alderen 16-20 år, var bl.a. i forhold 2 tiltalt for røveri i maj 2008 mod A og D's arbejdsplads - et supermarked - idet to af de øvrige, B og C, indfandt sig maskeret og bevæbnet med henholdsvis kniv og trækølle og foregav over for personalet, at de ville stikke A med en kniv, der blev holdt op mod A's hals. Efter at have gennet personalet ned i et uoplyst rum i kælderen, stak B og C af med dagens omsætning på ca. 63.000 kr.

Tiltalen mod D var medvirken, idet han var gjort bekendt med, at der skulle finde et røveri sted. Mens han var lukket inde i kælderrummet med det øvrige personale, forhindrede han, at en af de ansatte fra sin mobiltelefon ringede til politiet, idet han sagde, at A's liv så kunne komme i fare.

E var alene tiltalt for hæleri med hensyn til røveri, idet han kortvarigt opbevarede udbyttet på sin bopæl.

På A alene var der et yderligere forhold, idet han i forening med 3 ukendte gerningsmænd skulle have begået røveri i december 2007 mod samme arbejdsplads, idet han skulle have været med til at planlægge, at de tre øvrige holdt personalet, herunder A, op med et oversavet jagtgevær. Her blev udbyttet ca. 20.000 kr. A blev imidlertid frifundet for dette forhold.

Da dommen er på 18 sider, refereres der nedenfor kun udvalgte dele.

A forklarede bl.a., at gerningsdagen var hans sidste dag i supermarkedet, da han skulle flyttes til en anden afdeling på grund af uoverensstemmelse med ledelsen. Han

nægtede - foreholdt to af de medtiltaltes forklaring - at det skulle være ham, der planlagde røveriet.

B forklarede, at det var A, der havde spurgt, om han ville være med til røveriet. Han gjorde bare, hvad han fik besked på.

C vedgik under hovedforhandlingen, at han havde været med til røveriet på A's opfordring. Det var C, der var bevæbnet med et bat.

D havde allerede i grundlovsforhøret erkendt, at han vidste, at der skulle begås et røveri. Det havde A fortalt en måned i forvejen. Han fik det også at vide samme dag. Han erkendte også at have frarådet en kollega at ringe til politiet, da de var i kælder-rummet. Han sagde det for at give røverne mere tid.

A og B var egnet til samfundstjeneste. D havde sproglige vanskeligheder af en sådan karakter, at det måtte betegnes som impressiv dysfasi.

A og C havde været frihedsberøvet 3 måneder og 17 dage. B i 2 måneder og 20 dage og D i 14 dage.

A på 20 år blev i forhold 2 af retten betegnet som hovedmanden og idømt fængsel i 1 år og 3 måneder. Der skete betinget udvisning, jfr. nedenfor.

B på 16 år blev straffet med fængsel i 9 måneder, heraf 5 måneder betinget. Den ubetingede del ansås for afsonet med varetægtsfængslingen.

C på 20 år (på gerningstidspunktet 19 år) blev straffet med fængsel i 9 måneder, heraf 6 måneder betinget af samfundstjeneste i 80 timer. Han blev frifundet for udvisning.

D på 19 år (på gerningstidspunktet 18 år) blev for medvirken på grund af hans meget lille medvirken straffet med fængsel i 30 dage, der ansås udstået med varetægtsfængslingen.

E på 16 år (på gerningstidspunktet 15 år) fik for hæleri en betinget dom uden straffastsættelse.

Vedr. udvisningspåstanden på A og C bemærkede retten, for så vidt angik A:

"Da retten på baggrund af det oplyste om hans personlige forhold, herunder at han ikke har egentlig kontakt til Pakistan, ikke finder, at der er fuldt tilstrækkeligt grundlag for at udvise tiltalte, idet udvisning af tiltalte må antages at virke særlig belasten-

de, jf. udlændingelovens § 26, stk. 1, tages påstanden om udvisning alene delvis til følge, således at der sker betinget udvisning, jf. udlændingelovens § 23, nr. 1, jf. § 22, nr. 6, jf. § 24 b."

Om C hed det:

"Da retten ikke finder, at der er fuldt tilstrækkeligt grundlag for at udvise tiltalte, idet udvisning af tiltalte må antages at virke særlig belastende, jf. udlændingelovens § 26, stk. 1, tages påstanden om udvisning ikke til følge."

(Der er ikke yderligere oplysninger i dommen om C's forhold i forhold til udvisningspåstanden, ER)

B skulle som led i den betingede del af straffen undergive sig foranstaltninger efter kommunens nærmere bestemmelse. Efter det fyldte 18. år overgik tilsynet til Kriminalforsorgen.

A, B og C skulle betale erstatning til supermarkedet. D blev frifundet herfor med den begrundelse, at han ikke var involveret i selve røveriet.

Landsforeningens Meddelelse 96/2008

Beviser - Politifolk som vidner - Politirapporter, udlevering heraf til anklagerens vidner - Ungdomshuset

Retsplejelovens § 180 og § 751

I sagen vedr. de personer, der blev antruffet i forbindelse med rydningen af Ungdomshuset i marts 2007, indkaldte anklagemyndigheden politifolk fra Politiets Aktionsstyrke til et møde i august 2008 forud for, at de pågældende skulle afgive forklaring i retten. Ud over drøftelse af praktiske og koordinerende spørgsmål fik de tilstedeværende mulighed for at gennemlæse ikke alene de rapporter, som de selv havde skrevet, men også de eventuelle rapporter, hvor den pågældende var blevet afhørt, samt skitser og den generelle anholdelsesrapport.

Da det blev opdaget under hovedforhandlingen, og forsvarerne protesterede mod vidneførsel af de betjente, der havde været indkaldt til møde og/eller havde fået udleveret rapportmateriale, blev sagen efter indhentet redegørelse fra anklagemyndigheden optaget til kendelse. I den forbindelse indgik et notat udfærdiget af den daværende Rigsadvokat den 7/10 1993. Konklusionen var, at et vidne ikke har ret til at gennemlæse sin gamle forklaring før domsforhandlingen, og at politiet således ikke må give vidnet adgang hertil. Politifolk er i den henseende ikke anderledes stillet end an-

dre vidner. Derimod må politifolk gerne gennemlæse de rapporter, de selv har optaget.

Byretten fandt ikke, at det forhold, at nogle politifolk i strid med Rigsadvokatens notat havde fået adgang til at læse afhøringer, afskar anklagemyndigheden fra at føre de pågældende som vidner.

Forsvarerne ville få adgang til indgående at afhøre de pågældende, og retten måtte herefter vurdere, hvilken bevismæssig vægt, de pågældende vidners forklaring kunne tillægges.

Københavns Byret SS 3-753/2008, 15/9 2008

Efter at der var fremlagt redegørelse fra anklagemyndigheden og processkrift fra forsvarerne, bemærkede retsformanden (resten er citat af retsbogen):

"... at forsvarerne har nedlagt påstand om, at anklagemyndigheden under hovedforhandlingen nægtes at føre de vidner, som har været indkaldt til møde med anklagemyndigheden og/eller har fået udleveret rapportmateriale.

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om, at forsvarernes påstand ikke tages til følge.

Efter votering afsagde retten sålydende

Kendelse:

Det fremgår af anklagemyndighedens redegørelse, at anklagemyndigheden den 13. august 2008 har afholdt et møde med de polititjenestemænd, der deltog i rydningen af Ungdomshuset den 1. marts 2007. Anklagemyndigheden har den 14. august 2008 afholdt et lignende møde med de tekniske vidner i sagen. Formålet med møderne har ifølge redegørelsen primært været en drøftelse af praktiske ting i forbindelse med den kommende retssag og ikke et ønske om at påvirke vidnernes forklaring under sagen.

På mødet den 13. august 2008 havde anklagemyndigheden medbragt kopi af de politirapporter i sagen, som vedrørte polititjenestemændene. Hver af de tilstedeværende havde herefter mulighed for at gennemlæse både den/de rapporter, som den pågældende selv havde udfærdiget, men også eventuelle rapporter, hvortil den pågældende var afhørt af en anden polititjenestemand. I forbindelse hermed blev de gjort bekendt med, at rapporterne efter gennemlæsningen skulle destrueres. De enkelte rapporter eller indholdet heraf blev ikke drøftet, og det blev fra anklagemyndighedens side

fremhævet, at formålet med at stille materialet til rådighed alene var, at den pågældende polititjenestemand kunne få lejlighed til at genopfriske sin hukommelse.

Det er i retsplejelovens § 180 foreskrevet, at et vidne om fornødent skal opfriske sin viden om sagen, f.eks. ved at efterse regnskabsbøger, breve eller optegnelser eller ved at bese genstande, hvortil han uden omkostninger eller besvær har adgang.

Det er med hjemmel i denne bestemmelse antaget i praksis, at en polititjenestemand ved indkaldelse til at afgive forklaring i retten har ret og pligt til at opfriske sin viden om sagen ved at efterse optegnelserne i en politirapport, han selv har skrevet.

Som anført i Rigsadvokatens notat af 7. oktober 1993 vedrørende "Spørgsmålet om det tilladelige i at lade vidner gennemlæse deres forklaring til politirapport kort tid før domsforhandlingen" giver bestemmelsen derimod ikke hjemmel til at lade et vidne gennemlæse sin gamle forklaring før hovedforhandlingen, og politiet må ikke give vidnet adgang hertil. Dette må også - som anført af Rigsadvokaten - gælde for en polititjenestemand, der er afhørt til rapport af en anden polititjenestemand.

Rigsadvokaten anfører dog, at det for så vidt angår de situationer, hvor flere polititjenestemænd har været involveret i efterforskningen, men således at rapporten om dispositionerne m.v. er udfærdiget af én af de deltagende, må bero på en konkret vurdering, om alle de deltagende ved indkaldelse til at afgive forklaring i retten har ret og pligt til at opfriske deres viden om sagen ved at efterse optegnelserne i rapporten.

Således som sagen er forelagt for retten, har retten ikke mulighed for på nuværende tidspunkt at tage stilling til i hvilken af de 3 anførte tilfældegrupper de polititjenestemænd, der er indkaldt som vidner i sagen, falder.

Det fremgår imidlertid af anklagemyndighedens redegørelse, at der i sagen er tilfælde, hvor en polititjenestemand er blevet afhørt uden at han forinden selv har udfærdiget en rapport om det han har oplevet i forbindelse med rydningen, og at det i disse tilfælde ikke har været i overensstemmelse med Rigsadvokatens notat at give polititjenestemanden lejlighed til at læse rapporten igennem før sagen.

Retten finder, at denne omstændighed ikke kan medføre, at det skal nægtes anklagemyndigheden at føre de pågældende polititjenestemænd som vidner.

Retten bemærker i den forbindelse, at forsvarerne under hovedforhandlingen vil få lejlighed til indgående at afhøre de pågældende polititjenestemænd, herunder om det forklarede er noget de kan huske eller noget de har læst i en rapport. Retten må heref-

ter ved sagens afgørelse konkret vurdere, hvilken bevismæssig vægt, de pågældende vidners forklaring i givet fald kan tillægges.

Den omstændighed, at vidnerne har haft mulighed for at medtage politirapporterne, og at der derfor - som anført af forsvarerne - er en teoretisk mulighed for, at vidnerne kan have udvekslet rapporter og samstemt deres forklaringer, kan heller ikke føre til, at de pågældende vidner ikke kan føres, men forholdet må som anført ovenfor indgå i rettens samlede vurdering af bevisværdien af forklaringerne.

Herefter, og da det forhold, at de pågældende vidner har deltaget i et møde med anklagemyndigheden med det af anklagemyndigheden angivne formål, ikke kan føre til et andet resultat,

bestemmes:

Forsvarernes påstand om, at anklagemyndigheden under hovedforhandlingen nægtes at føre de vidner, som har været indkaldt til møde med anklagemyndigheden og/eller har fået udleveret rapportmateriale, tages ikke til følge.

..."

- oo0oo -

Redaktøren er nu i besiddelse af en kopi af Rigsadvokatens notat af 7/10 1993 (J.nr. G 1403-01), hvis situationen skulle opstå på ny. Ligeledes en A-meddelelse af 1/9 2006 (J.nr. 0100-10283-00012-06) om polititjenestemænds møde som vidne i retten og vidners gennemlæsning af egen forklaring. Her citeres notatet fra 1993, og det væsentligste er, ud over hvad der er citeret i kendelsen ovenfor:

"Politirapportens udvisende er udtryk for den afhørendes opfattelse og beskrivelse af det opfattede og kan ikke sidestilles med vidnets viden eller hukommelse. Vidnet skal i retten gengive, hvad han kan huske fra begivenheden og ikke, hvad han har oplyst over for politiet."

Redaktøren kunne ønske sig, at anklagere lidt oftere lagde sig dette på sinde, frem for 3 minutter inde i en afhøring at begynde at dokumentere/forholde vidnet, hvad der tidligere angiveligt er forklaret til politiet.

Bindende påtalebegrænsning - Frister - Anke, afvisning

Retsplejelovens § 724, stk. 2

Byrettens anklager havde påstået frifindelse. Der var anket på sidstedagen, hvilket imidlertid ikke kunne betragtes som omgørelse af en påtaleopgivelse inden for en 2 måneders frist. Anken afvist.

ØL 16. afd. a.s. S-1362-08, 10/9 2008

Et aktieselskab A, der drev et diskotek, var sammen med nogle dørmænd i byretten blevet tiltalt for overtrædelse af lov om forskelsbehandling på grund af race ved indladelse af publikum. Anklageren i byretten endte imidlertid med at påstå frifindelse af A den 7/4 2008, og det blev resultatet af byrettens dom den 11/4 2008, hvor dørmændene hver blev idømt en bøde på 1.000 kr.

Den 24/4 2008 ankede anklagemyndigheden til domfældelse efter anklageskriftet, hvilket blev forkyndt den 25/4 2008.

En ny forsvarer i anken spurgte bl.a. anklagemyndigheden, hvad der lå bag, jfr. nedenfor.

Forsvareren påstod herefter principalt anken afvist, subsidiært ophævelse af byrettens dom og mest subsidiært stadfæstelse.

Resten er citat af landsrettens dom:

"Det fremgår af sagen, at forsvareren, der er ny for landsretten, den 19. august 2008 rettede henvendelse til anklagemyndigheden med forespørgsel om, hvorvidt frifindelsespåstanden under hovedforhandlingen for byretten blev nedlagt efter instruks af anklageren, og om baggrunden for denne påstand. Anklagemyndigheden har i brev af 27. august 2008 oplyst, at frifindelsespåstanden blev nedlagt på den mødende anklagers eget initiativ og på grundlag af en misforståelse af gældende regler.

Procedure

Forsvareren har til støtte for afvisningspåstanden anført, at det ikke i ankemeddelelsen er tilstrækkeligt tilkendegivet, at beslutningen om påtaleopgivelse blev omgjort. Den foreliggende ankemeddelelse er ikke en omgørelse i overensstemmelse med retsplejelovens § 724, stk. 2.

Anklagemyndigheden har heroverfor anført, at påstanden om frifindelse ikke udgør en påtaleopgivelse. Under alle omstændigheder er der imidlertid med ankemeddelelsen sket omgørelse inden for 2 måneders fristen. Sagen drejede sig for det tiltalte selskab kun om et enkelt forhold, og selskabet kunne derfor ikke være i tvivl om, at der var sket omgørelse fra statsadvokatens side.

Landsrettens begrundelse og resultat

Anklagemyndighedens påstand for byretten om frifindelse må opfattes som en påtaleopgivelse.

Da anklagemyndigheden ikke i ankemeddelelsen eller særskilt har omgjort denne påtaleopgivelse, jf. retsplejelovens § 724, stk. 2, findes anken at burde afvises.

T h i k e n d e s f o r r e t:

Anklagemyndighedens anke af byrettens dom i sagen mod A A/S afvises.

Statskassen skal betale sagens omkostninger for landsretten."

- oo0oo -

Forsvareren oplyser, at sagens opkomst skyldtes, at TV2 havde lavet "testgrupper" af dansk og anden etnisk herkomst og optaget med skjult kamera.

Landsforeningens Meddelelse 98/2008

Våbenloven - Betinget straf - EU-borgere - Hurtig retsforfølgning – Udvisning undladt

Våbenlovens § 10, straffelovens § 56

Den 19-årige tjekke T var fremstillet i grundlovsforhør og fik med det samme en betinget straf af fængsel i 7 dage for på et offentligt sted at have båret en springkniv.

Københavns Byrets afdeling for Grundlovsforhør, SS 90-14117/2008, 5/7 2008

T på 19 år fra Tjekkiet blev under en tilståelsessag i grundlovsforhør tiltalt for overtrædelse af våbenlovens § 10, stk. 3, jfr. § 4, stk. 1:

"ved den 4. juli 2008 ca. kl. 19.55 på et offentligt toilet på Københavns Hovedbanegård, Banegårdspladsen 7, 1570 København V, uden anerkendelsesværdigt formål, at have besiddet en springkniv med en klingelængde på 6,4 cm, der kan fastlåses i udfoldet position."

Der var påstand om fængsel i 7 dage og konfiskation af kniven.

T, der erkendte forholdet, forklarede bl.a., at han var på gennemrejse til Sverige. Han havde ingen tilknytning til Danmark.

Retten fastsatte straffen til betinget fængsel i 7 dage med en prøvetid på 1 år. Kniven blev konfiskeret.

- oo0oo -

Redaktøren henviser til en anden sag Lf.Medd. 72/2008, hvor by- og landsret fængslede på en forventet udvisningspåstand, men hvor politiet løslod, bl.a. på grundlag af usikkerheden om EU-direktivets rækkevidde.